

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет Біолого-технологічний
Кафедра Біохімії та біотехнології

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

Профілактика хвороб тварин

(обов'язковий / вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми

Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

за спеціальністю 204 – Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Суми – 2021

Розробник: **О. Г. Бордунова**, д.с.-г.н., професор кафедри біохімії та біотехнології

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри Біохімії та біотехнології	протокол від <u>14.06.2021р.</u> № <u>14</u>
	Завідувач кафедри <u></u> Л.В. Бондарчук

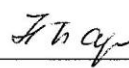
Погоджено:

Гарант освітньої програми Бордунова О.Г.
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма Сичка В.Є.
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана: Бондарчук Л.В.
(ПІБ)

 Сичка В.Є.
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації (Іванчик)
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 16.07. 2021 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Профілактика хвороб тварин							
2.	Факультет/кафедра	Біолого-технологічний/Біохімії та біотехнології							
3.	Статус ОК	Вибірковий							
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК								
5.	ОК може бути запропонований для (для вибіркової ОК)	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва/204 – Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва							
6.	Рівень НРК	6 рівень							
7.	Семестр та тривалість вивчення	8 семестр, 15 тижнів							
8.	Кількість кредитів ЄКТС	3							
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні		Лабораторні			
		денна	заоч.	денна	заоч.	денна	заоч.	денна	заоч.
		14	2	-	-	30	-	46	88
10.	Мова навчання	Українська							
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Бордунова Ольга Георгіївна							
11.1	Контактна інформація	Професор кафедри біохімії та біотехнології кабінет 51 факультету ветеринарної медицини ел. адреса: bordunova.olga59@gmail.com консультації: щовівторка 14 ⁰⁰ -15 ⁰⁰ .							
12.	Загальний опис освітнього компонента	Дисципліна Профілактика хвороб тварин сприяє підготовці фахівців, здатних розв'язувати практичні проблеми професійної діяльності в галузі виробництва продукції тваринництва. Основні теми, які підлягають вивченню: роль ветеринарної служби у збереженні поголів'я і збільшенні продукції тваринництва у с.-г. підприємствах; профілактика заразних та інвазійних хвороб с.-г. тварин та птиці; профілактика внутрішніх незаразних хвороб с.-г. тварин та птиці; загальні ветеринарні заходи з профілактики хвороб тварин та птиці. В результаті вивчення освітнього компонента студент буде здатен впливати на дотримання вимог щодо збереження навколишнього середовища; оцінювати системи та способи утримання сільськогосподарських тварин та контролювати і оптимізувати мікроклімат технологічних приміщень для збереження здоров'я тварин та птиці; координувати проведення гігієнічних, санітарно-профілактичних заходів на фермах та інших об'єктах із виробництва та переробки продукції тваринництва.							
13.	Мета освітнього компонента	Формування у студентів знань, умінь та навичок щодо визначення причин та сутності захворювань, методів їх виявлення, профілактики та лікування хворих тварин з обліком утримання, годівлі, догляду і використання тварин, а також заходів запобігання захворювань загальних для тварин та людей (антропозоонозів). Освітній компонент спрямований на досягнення фахових програмних компетентностей, що реалізується через дисциплінарні результати навчання про сучасні способи збереження здорового поголів'я тварин,							

		контролю за випуском для реалізації доброякісних у ветеринарному відношенні продуктів і сировини тваринного походження.
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	ОК 6 Морфологія, фізіологія та біохімія тварин; ОК 12 Годівля с.-г. тварин; ОК 13 Гігієна с.-г. тварин; ОК 20 Біобезпека у тваринництві; ОК 28 Екстер'єр та інтер'єр сільськогосподарських тварин
15.	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності у СНАУ регулюється Кодексом академічної доброчесності http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/kodeks_akadem_dobrochesnosti.pdf У відповідності до нього вимоги до студента щодо дотримання академічної доброчесності під час вивчення освітнього компонента наступні: відповідально ставитись до своїх обов'язків, вчасно та добросовісно виконувати завдання, передбачені навчальною програмою; бути присутнім на усіх заняттях; виконувати самостійну роботу; чесно та відповідально готуватись до поточного, модульного та підсумкового контролю; подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу. Є неприйнятним для студента: виявляти нешанобливе та некоректне ставлення до викладача; запізнюватись на заняття та пропускати їх без поважних причин; під час навчального процесу використовувати підказки, роботи інших осіб, телефони; надавати та одержувати допомогу від третіх осіб при проходженні поточного, модульного та підсумкового контролю; отримувати або пропонувати хабар за отримання будь-яких переваг у навчальній діяльності. За порушення правил академічної доброчесності студенти можуть бути притягнуті до наступних форм відповідальності: – повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); – повторне проходження навчального курсу.
16.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1631

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...	Як оцінюється РНД
ДРН 1. Застосовувати знання з дотримання вимог щодо збереження навколишнього середовища.	Індивідуальне завдання, проміжна атестація
ДРН 2. Використовувати нормативно-правову базу з профілактики заразних та інвазійних хвороб с.-г. тварин та птиці.	Індивідуальне завдання, доповідь 3 презентацією.
ДРН 3. Використовувати методи оцінки систем та способів утримання сільськогосподарських тварин для контролю і	Індивідуальне завдання.

оптимізації мікроклімату технологічних приміщень з метою збереження здоров'я тварин та птиці.	
ДНР 4. Застосовувати схеми проведення гігієнічних, санітарно-профілактичних заходів на фермах та інших об'єктах із виробництва та переробки продукції тваринництва.	Індивідуальне завдання.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомендована література
	Аудиторна робота						Самостійна робота		
	Лк		Пз		Лаб.з				
	ден.	заоч.	ден.	заоч.	ден.	заоч.	денна	заоч.	
<p>Тема 1. Роль ветеринарної служби у збереженні поголів'я і збільшенні продукції тваринництва.</p> <p>1. Мета за задачі ветеринарної медицини. Державні органи управління.</p> <p>2. Власна гігієна і техніка безпеки в роботі з тваринами.</p> <p>3. Планування і загальні методи клінічного дослідження тварин.</p> <p>4. Диспансеризація тварин.</p>	2	2	-	-	4	-	10	30	1, 3, 4, 8, 12, 14, 27, 29, електронні ресурси 16, 18, 19
<p>Тема 2. Профілактика заразних та інвазійних хвороб с.-г. тварин та птиці.</p> <p>1. Бактеріальні інфекції. Збудники. Методи досліджень бактеріальних інфекційних хвороб. Методи профілактики бактеріальних інфекцій.</p> <p>2. Вірусні інфекції у тварин та птиці. Збудники. Методи виділення збудників хвороб. Лікування та профілактика вірусних інфекцій.</p> <p>3. Зооантропонозні інфекції.</p> <p>4. Інвазійні хвороби с.-г. тварин та птиці. Збудники та методи їх передачі. Класифікація інвазійних хвороб. Лікування та профілактика.</p>	6	-	-	-	12	-	20	40	7, 9, 11, 13, 29, електронні ресурси 17, 20, 21, 22
<p>Тема 3. Профілактика внутрішніх незаразних хвороб с.-г. тварин та птиці.</p> <p>1. Внутрішні хвороби тварин; методи діагностики, лікування, профілактика.</p>	4	-	-	-	8	-	8	8	1, 2, 4, 5, 6, 10, 12, 15, 28, електронні ресурси 23, 24, 26

2. Хвороби системи травлення. 3. Патологія обміну речовин. 4. Хвороби серцево-судинної системи. 5. Елементи оперативної хірургії.									
Тема 4. Загальні ветеринарні заходи з профілактики хвороб тварин та птиці. 1. Заходи дезінфекції, дезінсекції та дератизації. 2. Основні групи препаратів для дезінфекції приміщень, обладнання, тари. 3. Знезараження спецодягу та предметів догляду за хворими тваринами. 4. Утилізація трупів тварин.	2	-	-	-	6	-	8	10	1, 6, 7, 9, 11, 13, 30, 31, електронні ресурси 22, 23, 24, 25, 26
Всього	14	2	-	-	30	-	46	88	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1	Лекція, практична робота, презентація	6	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання.	10
ДРН 2	Лекція, презентація, практична робота, моделювання виробничої ситуації, робота з нормативними документами	18	Опрацювання конспекту, літературних джерел, підготовка доповіді з презентацією, виконання індивідуального завдання.	20
ДРН 3	Лекція, презентація, практична робота	12	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання.	8
ДРН 4	Лекція, презентація, практична робота	8	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання..	8

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Індивідуальне завдання з Теми 1.	15 балів / 15%	8 семестр, 3 тиждень
2.	Проміжна атестація: контролюючий тест.	15 балів / 15%	8 семестр, 8 тиждень
3.	Індивідуальна розрахункова робота з Теми 2.	25 балів / 25%	8 семестр, 10 тиждень
4.	Презентація, доповідь.	15 балів / 15%	8 семестр, 10 тиждень
5.	Індивідуальне завдання з Теми 3	15 балів / 15%	8 семестр, 12 тиждень
6.	Індивідуальне завдання з Теми 4	15 балів / 15%	8 семестр, 14 тиждень

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	<i><9 балів</i>	<i>9-11 балів</i>	<i>11-13 балів</i>	<i>13-15 балів</i>
Індивідуальне завдання з Теми 1.	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі розрахунки відсутні, відсутній аналіз отриманих даних	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано критичне мислення, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми охорони здоров'я тварин та птиці.
Проміжна атестація 7 семестр	<i><9 балів</i>	<i>9-11 балів</i>	<i>12-13 балів</i>	<i>14-15 балів</i>
	Менше 6 вірних відповідей на питання тесту	6-7 вірних відповідей на питання тесту	8 вірних відповідей на питання тесту	9-10 вірних відповідей на питання тесту
Індивідуальна розрахункова робота з Теми 2	<i><15 балів</i>	<i>15-18 балів</i>	<i>18-22 балів</i>	<i>22-25 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі розрахунки відсутні, відсутній аналіз отриманих даних	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано глибоке розуміння спеціалізованої області профілактики заразних хвороб тварин та птиці.
Презентація, доповідь	<i><9 балів</i>	<i>9-12 балів</i>	<i>12-14 балів</i>	<i>14-15 балів</i>
	Вимоги щодо	Більшість	Виконано усі	Виконано усі

	завдання не виконано	вимог виконано, але окремі питання розкриті неповністю, студент володіє матеріалом не в повній мірі	вимоги завдання, продемонстровано вільне володіння матеріалом	вимоги завдання, продемонстровано високу обізнаність у даній темі, обґрунтовано заходи щодо профілактики заразних і незаразних хвороб.
Індивідуальне завдання з Теми 3.	<9 балів	9-11 балів	11-13 балів	13-15 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі розрахунки відсутні, відсутній аналіз отриманих даних	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, чітко інтерпретовано отримані результати, зроблені пропозиції щодо профілактики внутрішніх хвороб тварин
Індивідуальне завдання з Теми 4	<9балів	9-11 балів	11-14балів	14-15 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі розрахунки відсутні, відсутній аналіз отриманих даних	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано критичне мислення, визначено та запропоновано ефективні заходи загальної профілактики хвороб тварин та птиці.

5.2. Формативне оцінювання

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усне опитування після вивчення тем	На наступному практичному занятті після викладення матеріалу за темою
2.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над розрахунковим завданням протягом занять	Протягом семестру
3.	Усний зворотний зв'язок від викладача після виконання розрахункового завдання	На наступному занятті після здачі студентом виконаного завдання
4.	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів після презентації завдання	Безпосередньо після завершення презентації

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Внутрішні незаразні хвороби тварин: підручник / [М.І.Цвіліховський, В.І. Береза В.С. Січкара ін.]; За ред. М.І.Цвіліховського. – [3-є вид.] – К.: Аграрна освіта, 2014. – 614 с.
2. Внутрішні хвороби тварин: практикум / [М.І. Цвіліховський, Н.І.Бойко, С.І.Голопулата ін.]; за ред. М.І.Цвіліховського – К. : ЦП КОМПРИНТ, 2016. – 224 с.
3. Внутрішні хвороби тварин / [В.І. Левченко, І.П. Кондрахін, В.В.Влізло та ін.]; за ред. В.І. Левченка – Біла Церква, 2012. – Ч.1. – 528 с.
4. Внутрішні хвороби тварин / [В.І. Левченко, В.В.Влізло, І.П. Кондрахін та ін.]; за ред. В.І. Левченка – Біла Церква, 2015. – Ч.2. – 610 с.
5. Внутренние болезни животных. 4-е изд. / [Щербаков Г.Г., Коробов А.В., Анохин Б.М. и др.]; Под общ. ред. Г.Г. Щербакова, А.В. Коробова – СПб.: Лань. – 2005. – 736 с.
6. Данилевский В.М. Внутренние незаразные болезни сельскохозяйственных животных / Данилевский В.М. – М.: Агропромиздат, 1991. – 576 с.
7. Костенко Т.С., Радіонова В.Б., Скродумов Д.І. Практикум з ветеринарної мікробіології та імунології. – К.: Аграрна освіта, 2001. – 340 с.
8. Литвин В.П., Ярчук Б.М. Загальна епізоотологія. – Київ, «Урожай», 1995. – 256 с.
9. Современный справочник врача ветеринарной медицины / Под общ.ред. В.Г. Гавриша и В.А. Сидоркина. – Изд-е 8-е доп. – Ростов н/Д: Феникс, 2007. – 608 с.
10. М.О.Судаков, В.І.Береза, І.Г.Погурський, В.С.Січкара. Внутрішні незаразні хвороби тварин. – Київ «Мета», 2002. – 348 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

11. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Профілактика хвороб тварин» для студентів біолого-технологічного факультету. – Суми, 2001. – 80 с.
12. Основи ветеринарії. Методичні вказівки щодо проведення лабораторних занять. – Горки, 2010. – 83 с.
13. Методичні вказівки щодо проведення лабораторних занять з дисципліни «Профілактика хвороб тварин» для студентів біолого-технологічного факультету. – Суми, 2015. – 36 с.
14. «Профілактика хвороб тварин». Конспект лекцій для студентів біолого-технологічного факультету денної та заочної форми навчання. – Суми, 2014. – 46 с.
15. Методичні рекомендації щодо проведення самостійної роботи з дисципліни «Профілактика хвороб тварин» для студентів денної та заочної форми навчання біолого-технологічного факультету. Суми, РВВ, СНАУ, 2016. – 42 с.

6.1.3. Електронні ресурси

16. <http://portal.nauu.kiev.ua/vet/sep.nsf/b3266a3c17f9bb7085256b870069c0a9/430226dabfa78d59c225724e005496fe!>
17. <https://studfile.net/preview/7013209/page:7/>
18. <https://dpss-te.gov.ua/golovni-novini/profilaktika-infektsiinih-hvorob-e-zaporukoieu-zdorovia-tvarin>
19. http://ir.znau.edu.ua/bitstream/123456789/3386/3/Org_zaxodiv_infekx.pdf
20. https://uk.wikipedia.org/wiki/Інфекційні_захворювання
21. <http://lbd.sm.gov.ua/index.php/en/potochna-diyalnist/poperedzhennya-viniknennya-ns/8-novini/8153-shchodo-profilaktiki-ta-nedopushchennya-zanesennya-infektsijnikh-khvorob-tvarin-na-teritoriyu-lebedinskogo-rajonu>
22. <https://studfile.net/preview/7013209/page:6/>
23. <https://www.dsns.gov.ua/ua/Profilaktika-infekciynih-zahvoryuvan-ta-harchovih-otruen.html>
24. <https://www.dsns.gov.ua/ua/Profilaktika-infekciynih-zahvoryuvan-ta-harchovih-otruen.html>

25. <http://skotnyidvor.ru/ua/parazytologiya-ta-invaziini-hvoroby-tvaryn-osnovy-profilaktyky-invaziinyh-hvorob.html>
26. https://kamvpu.ucoz.ua/tbkr/distnavch10/grupa_21_urok_30_biologija.pdf

6.2. Додаткові джерела

27. Ветеринарная диспансеризация сельскохозяйственных животных: Справочник / [В.И. Левченко, Н.А. Судаков, Г.Г. Харута и др.]; под ред. В.И. Левченка. –К.: Урожай, 1991. –304 с.
28. Ветеринарна клінічна біохімія / [В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін та ін.]; за ред. В.І. Левченка і В.Л. Галяса. –Біла Церква, 2002. –400с.
29. Довідник лікаря ветеринарної медицини / П.І. Вербицький, П.П. Достоевський. –К.: «Урожай», 2004. –1280 с.
30. Энсмингер М.Е. Корма и питание / Энсмингер М.Е., Оулдфилд Дж.Е., Хейнеманн У.У.; пер. с англ. –Издательская компания Энсмингера, Калифорния, США. –974 с.
31. Профилактика и лечение незаразных болезней животных в спецхозах и комплексах / [В.Е. Чумаченко, Г.А. Хмельницкий, В.П. Полищук и др.]; Под ред. В.Е. Чумаченко. –К.: Урожай, 1990. –136 с.

Наукові та науково-виробничі журнали:

- Вісник аграрної науки
- Тваринництво України
- Пропозиція
- Зоотехнія (рос.)

6.3. Програмне забезпечення

1. Excel.
2. Текстовий редактор Word.
3. Microsoft Office PowerPoint.
3. Електронна база даних з програмою «Біометрія» для здійснення статистичних розрахунків.